

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

1 SKIRSNIS. Medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas.

1.1 Produkto identifikatorius.

Medžiagos prekinis pavadinimas: Amonio salietra

Medžiagos cheminis pavadinimas: Amonio nitratas

Identifikacijos numeris pagal Reglamentą (EB) 1272/2008: Netaikomas

EC Nr.: 229-347-8

CAS Nr.: 6484-52-2

REACH registracijos numeris: 01-2119490981-27-XXXX.

1.2 Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai.

1.2.1 Nustatyti naudojimo būdai:

Pramoninis naudojimas

- Pramoninis naudojimas [SU8, SU9]: Medžiagos gamyba, įskaitant tvarkymą, saugojimą ir kokybės kontrolę (PC nenurodoma).

Profesionalus naudojimas

- Profesionalus naudojimas [SU3, SU10]: Profesionalus naudojimas formuojant mišinius, naudojimas kaip tarpinį produktą ir galutinis pramoninis naudojimas (PC1, PC11, PC12, PC19, PC37).

- Profesionalus naudojimas [SU22]: Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant (PC12).

Tolimesnių vartotojų naudojimas

- Tolimesnių vartotojų naudojimas [SU21]: Galutinis trąšų ir degtukų/fejerverkų vartojimas (PC11, PC12).

1.2.2 Nerekomenduojami naudojimo būdai: Nėra.

1.3 Išsami informacija apie saugos duomenų lapo tiekėją.

Gamintojas/tiekėjas: AB „Achema“

Adresas: Jonalaukio k., Ruklos sen., LT55296

Šalis: Lietuvos Respublika

Telefonas: +370 349 56736

Gamintojo/tiekėjo tinklalapis: www.achema.lt

Už saugos duomenų lapą atsakingas asmuo: Vytautas Galeckas, el. p.: v.galeckas@achema.com

1.4 Pagalbos telefono numeris.

Prašome kreiptis: į Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurą Lietuvos respublikoje telefonu +370 (5) 2362052, mob. +370 687 53378, internetiniame puslapyje <http://www.apsinuodijau.lt> arba į Bendros pagalbos centrą telefonu 112.

Pagalbos tarnybos dirba: 24 valandas per parą, 365 dienas per metus.

Kitos pagalbos (kalba, kuria teikiama pagalba): pagalba teikiama lietuvių kalba.

Apsinuodijimo kontrolės centrai Europoje surandami internete adresu <http://www.who.int/pcs/poisons/centre/directory/euro/en/>.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

Apsinuodijimo kontrolės centrų Europos Ekonominėje Zonoje telefono numeriai: **AIRIJA** (Dublinas) +353 1 8379964; **AUSTRIJA** (Viena) +43 1 406 43 43; **BELGIJA** (Briuselis) +32 70 245 245; **BULGARIJA** (Sofija) +359 2 9154 409; **ČEKIJOS RESPUBLIKA** (Praha) +420 224 919 293; **DANIJA** (Kopenhaga) 82 12 12 12; **ESTIJA** (Talinas) 112; **GRAIKIJA** (Atėnai) +30 10 779 3777; **ISLANDIJA** (Reikjavikas) +354 525 111, +354 543 2222; **ITALIJA** (Roma) +39 06 305 4343; **LATVIJA** (Ryga) +371 704 2468; **MALTA** (Valeta) 2425 0000; **NORVEGIJA** (Oslos) 22 591300; **NYDERLANDAI** (Bilthovenas) +31 30 274 88 88; **PRANCŪZIJA** (Paryžius) +33 1 40 0548 48; **SUOMIJA** (Helsinkis) +358 9 471 977; **VENGRIJA** (Budapeštas) 06 80 20 11 99; **VOKIETIJA** (Berlynas) +49 30 19240.

2 SKIRSNIS. Galimi pavojai.**2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas.****Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]:**Lietuvių kalba

Oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kat.,

Akių dirginimas 2 kat.

Anglų kalba

Oxid. Solid 3, H272

Eye Irrit. 2, H319

2.2 Ženklavimo elementai.**Ženklavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]:****Pavojaus piktogramos:****Signalinis žodis: ATSARGIAI.****Pavojingumo frazės:**

H272: Gali padidinti gaisrą, oksidatorius.

H319: Sukelia smarkų akių dirginimą.

Atsargumo frazės:

P210: Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių/žiežirbų/atviros liepsnos/karštų paviršių. – Nerūkyti. Laikyti atokiau nuo šilumos;

P220: Laikyti/sandėliuoti atokiau nuo drabužių/ reduktorių/ rūgščių/ šarmų/ sieros/ chloratų/ chloridų /nitratų /permanganatų /metalų pudros bei medžiagų, kurių sudėtyje yra metalų: vario, nikelio, kobalto, cinko ir jų lydinių/degių medžiagų;

P221: Imtis visų atsargumo priemonių, kad nebūtų sumaišyta su degiomis medžiagomis, reduktoriais, rūgštimis, šarmais, siera, chloratais, chloridais, nitratais, permanganatais, metalų pudra bei medžiagomis, kurių sudėtyje yra metalų: vario, nikelio, kobalto, cinko ir jų lydinių;

P370+P378: Gaisro atveju: gesinimui naudoti vandenį;

P264: Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas;

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

P280: Mūvėti apsaugines pirštines/ dėvėti apsauginius drabužius/ naudoti akių (veido) apsaugos priemones;

P305+P351+P338: PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis;

2.3 Kiti pavojai.

PBT ar vPvB kriterijai: Amonio salietra yra neorganinė medžiaga, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 priedą Nr. XIII jai PBT ar vPvB kriterijų vertinimas neatliekamas.

Kiti pavojai: Produktas yra nedegus, tačiau, esant kontaktui su degiomis medžiagomis, padidina jų užsidegimo pavojų ir gali ženkliai padidinti jau esantį gaisrą. Labai tirpus vandenyje. Higroskopiškas. Gali sukelti ūmų sveikatos pablogėjimą (žiūrėti šio SDL poskyrį 4.1).

3 SKIRSNIS. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis.

3.1 Medžiagos.

Amonio salietra pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 yra traktuojama kaip vieninė medžiaga

CAS Nr.	Identifikacijos Nr. pagal Reglamentą (EB) Nr.1272/2008	Cheminės medžiagos pavadinimas	Masės dalis, %	EC Nr.
6484-52-2	Netaikomas	Amonio nitratas	98,4 %	229-347-8
13446-18-9	Netaikomas	Magnio nitratas	1,33 %	233-826-7

4 SKIRSNIS. Pirmos pagalbos priemonės.

4.1 Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas.

4.1.1. Bendra informacija.

Medžiaga į organizmą gali patekti per: plaučius, odą, akis, burną.

4.1.2. Įkvėpus: Jei įkvėpus garų nukentėjusysis pajunta neigiamus simptomus (pvz., galvos svaigimą, mieguistumą), jį išveskite į gryną orą, kreipkitės į gydytojus. Jei nukentėjusysis nekvėpuoja, atlikite dirbtinį kvėpavimą. Jei jam yra sunku kvėpuoti, duokite pakvėpuoti deguonies.

4.1.3. Per sąlytį su oda: plaukite paveiktą odos plotą su dideliu kiekiu vandens bei muilu bent 15 minučių. Nuimkite užterštus drabužius ir batus. Jei odos sudirgimas nepraeina, kreipkitės į gydytoją.

4.1.4. Per sąlytį su akimis: nedelsiant ne trumpiau kaip 15 minučių plaukite akis dideliu kiekiu tekančio vandens. Išimkite kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Jei akių sudirgimas nepraeina, kreipkitės į gydytoją.

4.1.5. Prarijus: jei nukentėjusysis jaučiasi blogai, kreipkitės į gydytoją. Išplaukite burną dideliu

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

kiekiu vandens. Nuketėjusiajam duokite gerti daug vandens. Negalima sukelti vėmimo. Niekada nieko neduokite į burną netekusiam sąmonės asmeniui. Jei simptomai nepraeina, kreipkitės į gydytoją.

4.1.6. Individualios apsaugos priemonės, kurias rekomenduojama naudoti pirmą pagalbą teikiantiems asmenims: Laikytis bendros darbo higienos reikalavimų. Dėvėti tinkamas ir apsaugines pirštines.

4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas).

Įkvėpus: Kvėpavimo takų dirginimas.

Produktui patekus ant odos: Odos sudirginimas.

Produktui patekus į akis: Akių sudirginimas, skausmas.

Prarijus: Pykinimas, gleivinės sudirginimas.

Uždelstas poveikis: Nežinomas.

4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą.

Patarimai gydytojui (terapeutui): Gaisro metu išsiskiriančios dujos ar amonio salietros terminio skilimo produktai (azoto oksidai, amoniakas), juos įkvėpus, gali sukelti kvėpavimo takų dirginimą ir pažeidimą. Plaučių pažeidimas gali pasireikšti ne iškart, o praėjus tam tikram laikui. Duoti kvėpuoti deguonies, ypač tada, kai nukentėjusiajam mėlynuoja aplink burną.

5 SKIRSNIS. Priešgaisrinės priemonės.**5.1. Gaisro gesinimo priemonės**

Tinkamos gesinimo priemonės: jei trąšos nėra tiesiogiai apimtos ugnies, naudokite labiausiai tai vietai tinkamas gesinimo priemones. Jei trąšos yra ugnies židinyje, gesinkite dideliu kiekiu vandens. Esant mažam ugnies židiniui, kadangi produktas yra nedegus, tačiau gali palaikyti degimą, gesinti vandeniui. Esant dideliame ugnies židiniui, produktas yra nedegus, tačiau gali palaikyti degimą. Gesinti taip pat vandeniui.

Netinkamos gesinimo priemonės: nenaudokite cheminių gesintuvų ar cheminių putų. Nebandykite gaisrą slopinti garais ar smėliu.

5.2 Specialūs medžiagos keliami pavojai.

Retais atvejais gali kelti gaisro ar sprogumo pavojų. Gali sprogti esant sąlyčiui su degiomis arba organinėmis medžiagomis, degantį produktą sumaišius su kitomis medžiagomis ar jį užteršus. Produktas taip pat gali sprogti jį kaitinant su nesuderinamomis medžiagomis uždaroje ertmėje. Gaisro metu gali išsiskirti pavojingi skilimo produktai, pavyzdžiui, azoto oksidai (NO, NO₂ ir t. t.), amoniakas (NH₃), aminorai.

5.3 Patarimai gaisrininkams.

Specialios priemonės: atidarykite sandėlio duris ir langus, kad gautųsi maksimali ventilacija. Venkite įkvėpti garų (jie yra toksiški), stovėkite priešvėjinėje gaisro pusėje. Neleiskite trąšoms kontaktuoti su tepalais ir kitomis degiomis medžiagomis. Dėvėti apsauginius darbo drabužius, apsauginius batus, apsaugines pirštines, akių, veido, kvėpavimo takų apsaugos priemones, pagal LST EN 469 „Apsauginė ugniagesių apranga. Apsauginės ugniagesių aprangos darbinių charakteristikų reikalavimai“. Esant būtinybei naudoti suslėgto oro kvėpavimo aparatus.

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

5.4. Papildoma informacija.

Gesinimui naudotas vanduo, kuris buvo užterštas, turi būti surenkamas. Jo negalima išleisti į nutekamuosius vandenius ar kanalizaciją.

6 SKIRSNIS. Avarių likvidavimo priemonės.

6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros.

6.1.1. Neteikiantiems pagalbos darbuotojams: Vengti patekimo į akis, ant odos, drabužių. Kvėpavimo takų apsaugai naudoti respiratorių, atitinkantį LST EN 149 arba kaukę su filtru A2B2E2K2P3, atitinkančius LST EN 405. Akių apsaugai, jei nenaudojama kaukė, naudoti chemiškai atsparius hermetinius akinius, atitinkančius LST EN 166.

6.1.2. Pagalbos teikėjams: Surinktą produktą laikyti atokiau nuo uždegimo šaltinių. Pučiant vėjui, neleisti susidaryti dulkėms. Vengti vaikščioti ant išpilto produkto, vengti dulkių. Kvėpavimo takų apsaugai naudoti respiratorių, atitinkantį LST EN 149 arba kaukę su filtru A2B2E2K2P3, atitinkančius LST EN 405. Akių apsaugai, jei nenaudojama kaukė, naudoti chemiškai atsparius hermetinius akinius, atitinkančius LST EN 166. Gaisro atveju naudoti apsauginius darbo drabužius, atitinkančius LST EN 469. Esant būtinybei – naudoti suslėgto oro kvėpavimo aparatus.

6.2 Ekologinės atsargumo priemonės.

Neleisti patekti į paviršinius ar gruntinius vandenius ar į kanalizacijos sistemą. Neišleisti tiesiogiai į vandens šaltinius. Jei atsitiktinai išsiliejus arba nuplovus pateko į kanalizaciją arba vandens telkinius, susisiekti su vietos valstybine institucija.

6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės.

6.3.1. Izoliavimui. Apsauginiai barjerai iš grunto, smėlio. Esant krituliams, uždengti nuotekų sistemas.

6.3.2. Išvalymui. Išsipyklus nedideliame produkto kiekiui, jį susiurbti ar sušluoti į tinkamai paženklintus utilizavimo ar atliekų konteinerius, didmaišius. Vietą, kurioje buvo išpiltas produktas, vėliau nuplauti dideliu vandens kiekiu. Nerinkti išbertų trąšų naudojant pjuvenas ar kitas degias medžiagas. Išsipyklus dideliame produkto kiekiui, susiurbti ar sušluoti į tinkamai paženklintus utilizavimo ar atliekų konteinerius, didmaišius. Jeigu įmanoma, atliekas perdirbti. Užterštą vietą nuplauti dideliu vandens kiekiu. Jei trąšos pateko į vandens telkinius, apie tai pranešti vietos valstybinei institucijai. Nerinkti išbertų trąšų naudojant pjuvenas ar kitas degias medžiagas.

6.3.3. Kita informacija. Nėra.

6.4 Nuoroda į kitus skirsnius.

Apie asmens apsaugos priemones skaityti 8 skirsnyje, apie atliekų šalinimą - 13 skirsnyje.

7 SKIRSNIS. Tvarkymas ir sandėliavimas.

7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės.

Apsauginės priemonės: Venkite medžiagos patekimo į akis, ant odos. Naudokite apsauginius akinius, darbo drabužius, pirštines, avalynę.

Gaisro prevencijos priemonės. Naudokite tinkamą ventiliaciją (turi būti naudojama vietinė ištraukiamoji ventiliacija). Vietose, kuriose laikomas produktas, negali būti uždegimo šaltinių (žiežirbų, ugnies). Išvenkite produkto užteršimo bet kokiomis medžiagomis, įskaitant metalų dulkes

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

ir organines medžiagas. Produktą laikykite atokiau nuo drėgmės.

Aerolių ir dulkių susidarymo prevencinės priemonės. Naudokite tinkamą ventiliaciją. Turi būti naudojama vietinė ištraukiamosios ventiliacijos sistema. Pučiant vėjui, neleiskite susidaryti dulkėms ir joms sklisti.

Aplinkos apsaugos priemonės. Neleisti patekti į paviršinius ar gruntinius vandenius ar į kanalizacijos sistemą.

Patarimai dėl bendros darbo higienos. Nevalgykite, negerkite ir nerūkykite darbo vietoje. Po darbo plaukite rankas. Prieš valgį ar po darbo nusivilkite užterštus drabužius, nusiimkite asmenines apsaugos priemones.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus.**Techninės priemonės ir sandėliavimo sąlygos.**

Amonio salietra turi būti sandėliuojama laikantis LR Žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 9 d. įsakyme Nr. 3D-825 „Dėl mineralinių trąšų ir augalų apsaugos produktų sandėlių ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 10:2013 patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 128-6540) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais, išdėstytų reikalavimų.

Fasuota ir nefasuota amonio salietra gali būti sandėliuojama uždaruose, dengtuose, sausuose, vėdinamuose ir švariuose sandėliuose. Rekomenduojama sandėliuose palaikyti ne aukštesnę kaip 30 °C temperatūrą ir ne didesnę kaip 50 % santykinę oro drėgmę. Sandėlio patalpa turi būti vieno aukšto, be rūšio ar pusrūšio. Vieną kartą metuose sandėlio patalpa turi būti ištuštinama nuo amonio salietros kruopščiai išvalant sandėlio grindis.

Fasuota amonio salietra gali būti sandėliuojama lauke tik apsaugota nuo tiesioginių saulės spindulių, atmosferos kritulių (lietaus, sniego, kad maišas nestovėtų vandenyje ir/arba vanduo nesikaupytų ant maišo), drėgmės. Amonio salietros didmaišiai ir paketai turi būti apvynioti drėgmei nepralaidžia plėvele. Rekomenduojama amonio salietros nelaikyti aukštesnėje kaip 30 °C temperatūroje. Nefasuotos amonio salietros sandėliuoti lauke negalima.

Ūkiuose nefasuota amonio salietra gali būti saugoma siloso bokštuose ar uždaruose bunkeriuose pagal Europos trąšų gamintojų asociacijos (Fertilizers Europe) išleistą „Birių mineralinių trąšų sandėliavimo, tvarkymo ir transportavimo gairių“ (2007 metai) ir „Saugaus trąšų sandėliavimo ūkiuose gairių“ (2012 metai) reikalavimus.

Amonio salietros didmaišiai laikomi vertikaliajame padėtyje, sukrauti ant padėklų, neturinčių išlindusių vinių, medvarščių, medienos atplaišų ar kitų aštrių daiktų, galinčių pažeisti didmaišį.

Amonio salietros sandėliavimo zona pas gamintoją bei uoste turi būti neprieinama leidimo neturinčiam personalui. Gerai matomose produkto sandėliavimo zonos vietose turi būti iškabinti perspėjimai „Įėjimas tik su leidimais“, „Rūkyti draudžiama“ bei kiti saugaus amonio salietros sandėliavimo reikalavimai.

Amonio salietros sandėliavimo zonoje draudžiama rūkyti, draudžiami atviri kaitinimo ir šviesos šaltiniai. Trąšos turi būti laikomos atskirai nuo kaitinimo šaltinių ar liepsnos, saugomos nuo drėgmės, degių medžiagų, reduktorių, rūgščių, šarmų, sieros, chloratų, chloridų, chromatų, nitritų, permanganatų, metalų miltelių (ypač cinko), medžiagų, kurių sudėtyje yra vario, nikelio, kobalto, cinko ar jų lydinių, sulfidinės rūdos, superfosfato.

Vengti amonio salietros saugojimo karštosiose patalpose ar saulės atokaitoje, trąšų pakuotės pažeidimo, drėgmės į trąšas patekimo, trąšų užteršimo nesuderinamomis medžiagomis (trąšomis, kurių sudėtyje yra elementinės sieros, karbamidu, NPK, NP ir NK trąšomis karbamido pagrindu),

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

tepalais, degiomis medžiagomis.

Ūkiuose, naudojančiuose šias trąšas, turi būti užtikrinta, kad jos nebus sandėliuojamos kartu su šienais, šiaudais, javais, dyzeliniu kuru, tepalais.

Kai tame pačiame sandėlyje laikomi amonio salietra ir karbamidas, turi būti vengiama jų kontakto, taip pat ir gaisro atveju.

Tarp nefasuotų trąšų krūvų turi būti pakankamas atstumas, užtikrinantis, kad trąšos nebus užterštos kitomis pašalinėmis medžiagomis.

Uoste amonio salietros perfasavimui naudojamo pastato grindys turi būti iš nedegios medžiagos – betono, be bituminių sujungimų bei perėjimų. Neturi būti vidinių skylučių, griovelių ar kanalų.

Trąšos, sufasuotos į 500 kg didmaišius, sandėliuojant rietuvėse negali būti kraunamos vienos ant kitų daugiau kaip 4 eilėmis. Transportuojant trąšas, sufasuotas į didmaišius po 500 kg, galima trumpai (iki 9 parų) jas laikyti kraunant maišus vieną ant kito 10 eilių.

Trąšos, sufasuotos į 600 kg didmaišius, sandėliuojant rietuvėse negali būti kraunamos vienos ant kitų daugiau kaip 3 eilėmis. Transportuojant trąšas, sufasuotas į didmaišius po 600 kg, galima trumpai (iki 9 parų) jas laikyti kraunant maišus vieną ant kito 8 eilėmis.

Trąšos, sufasuotos į 1000 kg didmaišius, sandėliuojant rietuvėse negali būti kraunamos vienos ant kitų daugiau kaip 2 eilėmis. Transportuojant trąšas, sufasuotas į didmaišius po 1000 kg, galima trumpai (iki 9 parų) jas laikyti kraunant maišus vieną ant kito 5 eilėmis.

Nefasuotų trąšų krūvų arba fasuotų trąšų rietuvių aukštis turi būti toks, kad nuo jų iki pakraigės, sijų ir lempų laikiklių liktų mažiausiai 1 m atstumas. Trąšų krūvų dydis priklauso nuo sandėlio išplanavimo, bet jos turi būti sukrautos taip, kad aplink kiekvieną jų būtų mažiausiai 1 m tarpas, skirtas transporto priemonei privažiuoti, jei avarijos atveju reikėtų organizuoti iškrovimą. Tam, kad sandėlyje be trukdžių galėtų dirbti pakrovimo ir iškrovimo mechanizmai, tarp amonio salietros rietuvių turi būti paliekami ne mažesni kaip 3 m tarpai.

Kadangi gamintojas pagamintą amonio salietrą pakuoja ne aukštesnės kaip 50 °C, todėl pirkėjui gali būti pristatyta amonio salietra, kurios temperatūra yra aukštesnė nei aplinkos.

Amonio salietra gali palaikyti degimą, pasižymi oksidacinėmis savybėmis, turi aukštą pasipriešinimą detonacijai. Šis pasipriešinimas mažėja nuo užteršimo ir/arba aukštos temperatūros.

Amonio salietros sąveikos su šarminėmis medžiagomis metu išsiskiria amoniakas. Amonio salietrą stipriai kaitinant, išsiskiria azoto oksidai ir amoniakas. Amonio salietrą kaitinant uždaramame inde, ji gali sprogti.

Nefasuotas trąšas kraunant į laivą ir krovimo metu kilus pavojui, kad pradės lyti, turi būti uždaromas laivo triumai ir sustabdomas krovimas.

Ekonominės veiklos vykdytojai, parduodantys, naudojantys, saugantys amonio salietrą, privalo pagal Reglamento (ES) Nr. 98/2013 reikalavimus pranešti apie šios medžiagos įtartinus sandėrius, reikšmingus dingimo atvejus ir vagystes valstybės narėms, kurioje įvyko įtartinas sandėris, dingimo atvejis ar vagystė, nacionaliniam ryšių palaikymo centrui.

Pakuotės medžiagos. Nerūdijančio plieno, pvz.: (304). Netinkamos medžiagos : cinkas, varis.

Sandėliavimo patalpoms ir talpykloms taikomi reikalavimai.

Sandėlyje vienu metu leidžiama laikyti ne daugiau kaip 1249 t amonio salietros. Didesni amonio salietros kiekiai gali būti sandėliuojami objektuose, kuriuose pagal LR Vyriausybės 2004.08.17 nutarimą Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojuinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašymo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr. 130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais arba Direktyvą 2012/18/ES vykdomi pavojingiems objektams taikomi reikalavimai. Leidžiama amonio salietros sandėliuoti nuo 1250 t imtinai iki 5000 t, jei objektas pagal kvalifikacinį sandėliuojamos amonio salietros kiekį atitinka žemesnės pakopos reikalavimus. Leidžiama amonio salietros sandėliuoti nuo 5000 t ir daugiau, jei objektas pagal kvalifikacinį sandėliuojamos amonio salietros kiekį atitinka aukštesnės pakopos reikalavimus.

Sandėliuojant fasuotą amonio salietrą atviruose sandėliuose arba stoginėse, rietuvėje jos negali būti daugiau kaip 700 t bei rietuvės plotas negali būti didesnis kaip 300 m². Tarp rietuvių turi būti palikti ne mažesni kaip 6 m priešgaisriniai tarpai.

Eksportuojant trąšas į kitas šalis, jose leidžiamas sandėlyje laikyti amonio salietros kiekis, krūvų ir rietuvių dydis turi atitikti tos šalies reikalavimus.

Papildoma informacija dėl sandėliavimo sąlygų. Produkto pakuotės turi būti saugojamos nuo pažeidimų.

Pastaba: 10-ame skirsnyje žiūrėti informaciją dėl produkto stabilumo ir reakingumo.

7.3 Konkretus galutinio naudojimo būdas (-ai).

Amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje esantys amonio nitrato panaudojimo būdai, kurie nėra paminėti šio SDL 1.2.1 poskyryje ir kuriems šio SDL priede nėra pateikiami poveikio scenarijai, pateikiami žemiau:

Pramoninis naudojimas.

1. Mėginių ėmimas, pakrovimas, užpildymas, perkrovimas, iškrovimas, pakavimas (pakrovimo / iškrovimo) tam pritaikytuose ir nepritaikytuose įrenginiuose.
2. Sandėliavimas.
3. Medžiagos perkrovimas į mažas talpyklas (tam skirtos pilstymo linijos, įskaitant svėrimą).
4. Kokybės kontrolė.
5. Amonio nitrato naudojimas klijų, hermetikų, sprogmenų, trąšų ir vandens valymo chemikalų gamyboje.
6. Sėklos apdirbimas ar padengimas trąšomis, kurių sudėtyje yra amonio nitrato.
7. Amonio nitrato panaudojimas kitų medžiagų sintezei.

Profesionalus naudojimas.

8. Purškimas.
9. Skystų trąšų ne pramoninis purškimas atvirose vietose.
10. Skystų trąšų įterpimas į dirvožemį.
11. Įterpimas atvirose vietose.
12. Skystų trąšų įterpimas šiltnamiuose į dirvožemį.
13. Skystų trąšų naudojimas šiltnamiuose (nepramoninis purškimas).

Tolimesnių vartotojų naudojimas.

14. Laukų tręšimas.
15. Trąšų naudojimas patalpose.

8 SKIRSNIS. Poveikio kontrolė/asmens apsauga.**8.1 Kontrolės parametrai.**

Cheminės medžiagos, preparato komponento ribinė vertė darbo aplinkos ore: nėra.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

Ilgalaikio poveikio ribinis dydis (IPRD): nėra.

Trumpalaikio poveikio ribinis dydis (TPRD): nėra.

Pagrindas: Lietuvos higienos norma HN 23 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“.

Ribinio poveikio nesukelianti vertė (-s) (DNEL):

Cheminės medžiagos saugaus naudojimo įvertinimas buvo atliktas kokybiniu būdu. Pagrindinis šios medžiagos toksinis efektas yra akių dirginimas, kuriam DNEL negali būti nustatytas, nes nėra žinomas kritinės dozės dydis. Kadangi minimalus žinomas sisteminis poveikis buvo nustatytas naudojant tokį didelį medžiagos kiekį, koku žmogus niekada nėra veikiamas (žr. DNEL), todėl kiekybinis poveikio įvertinimas nėra būtinas.

Pateikiama DNEL produkto fizikinei-cheminei savybei, kuri galėtų sukelti didžiausią neigiamą poveikį.

Pavojingumas darbuotojams

Poveikio būdas	Poveikio tipas	Pavojingumas	Fizikinė-cheminė savybė, kuri galėtų sukelti didžiausią neigiamą poveikį
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ilgai trunkantis	DNEL: 36 mg/m ³	Toksiškumas (Prarijus)
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ūmus	Pavojingumas nenustatytas	
Įkvėpus	Vietinis poveikis – ilgai trunkantis	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	
Įkvėpus	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	
Per odą	Sisteminis poveikis - ilgai trunkantis	DNEL: 5.12 mg/kg bw/diena	Toksiškumas (Prarijus)
Per odą	Sisteminis poveikis - ūmus	Pavojus nenustatytas	
Per odą	Vietinis poveikis – ilgai trunkantis	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	
Per odą	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojus nenustatytas	
Per sąlytį su akimis	Vietinis poveikis	Pavojingumas žemas (riba neišvesta)	

Prognozuojama neveiki koncentracija(-os) (PNEC)

Skyrius	Pavojingumas	Pastabos/pagrindimas
Gėlas vanduo		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama medžiagos koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, vandens telkinių poveikio įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Jūros vanduo		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama medžiagos koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, vandens telkinių poveikio įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

Gėlo vandens nuosėdos		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama medžiagos koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą nuosėdose esantiems organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, poveikio vandens nuosėdoms įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Jūros vandens nuosėdos	Nėra nuosėdų poveikio tikimybės	Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama medžiagos koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą nuosėdose esantiems organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, poveikio vandens nuosėdoms įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Mikroorganizmai nuotėkų valymo įrenginiuose	PNEC STP: 18 mg/l	Įvertinimo faktorius: 10 Ekstrapoliavimo metodas: įvertinimo faktorius Turimi tyrimų duomenys su natrio nitratu, kurio struktūra yra panaši į amonio nitrato, su EC50 > 1000 mg/l ir 180 mg/l NOEC. Įvertinimo faktorius, lygus 10, buvo naudotas remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Skyrius R.10.
Dirvožemis		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama medžiagos koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą žemės organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, įvertinimas dirvožemio organizmams nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Oras		PNEC oro nebuvo išvesta, nes nėra duomenų, pagal kuriuos galėtų būti išvesta PNEC ore, taip pat nėra reglamentuotų reikalavimų.
Maisto grandinė	Nėra bioakumuliacijos galimybės	Medžiagai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 nėra priskiriamas pavojingumo frazės H373, H372, H360, H361 ir H362. Medžiaga yra smarkiai tirpi vandenyje, todėl manoma, kad jai yra būdingas žemas bioakumuliacijos potencialas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B.7“, poveikio įvertinimas dėl maisto grandinės nėra būtinas ir PNEC per burną vertės nebuvo išvedamos.

Produkto gamybos, sandėliavimo ir produkto naudojimo metu papildomi medžiagų matavimai /monitoringas nereikalingi. Gaminant produktą ir jį profesionaliai naudojant būtina laikytis LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 97/406 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 65-2396) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais reikalavimų.

8.2 Poveikio kontrolė.

8.2.1. Atitinkamos techninio valdymo priemonės: Remiantis gera gamybine praktika turi būti naudojama tinkama tiekiamoji – ištraukiamoji ventiliacija. Neleisti susikaupti neleistinoms dulkių koncentracijoms. Šalia vietų, kuriose produktas yra sandėliuojamas arba perdirbamas, įrengti dušą. Naudotis kita geros gamybinės praktikos patirtimi.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

8.2.2 Individualios apsaugos priemonės, pavyzdžiui, asmeninės apsaugos įranga: Naudojamos individualios apsaugos priemonės turi atitikti gerąją darbo higienos patirtį ir turi būti naudojamos kartu su kitomis kontrolės priemonėmis, įskaitant techninio valdymo priemones, ventiliaciją ir izoliavimą. Papildomos geros praktikos priemonės, kurias galima taikyti atlikus darbo vietų rizikos vertinimą, gali būti: papildomų apribojimų nustatymas, neapsaugoto personalo skaičiaus mažinimas; išlakų izoliavimas ir efektyvus pašalinimas; efektyvi bendroji ventiliacija; rankinio darbo mažinimas; kontakto su užterštais įrankiais ir objektais vengimas; reguliarius įrangos ir darbo vietos valymas; personalo geros praktikos mokymas; gera asmeninė higiena.

8.2.2.1. Akių ir (arba) veido apsauga: chemiškai atsparūs hermetiniai apsauginiai akiniai pagal LST EN 166 arba veido apsauginis skydelis pagal LST EN 166.

8.2.2.2. Odos apsauga:

Rankų apsauga: Mūvėti apsaugines pirštines, kurios atitinka reikalavimus pagal LST EN 420, LST EN ISO 374-1 dėl apsaugos nuo cheminio pavojaus, LST EN 388 dėl apsaugos nuo mechaninio pavojaus. Apsauginės pirštinės turi būti pagamintos iš vienos iš lentelėje nurodytų medžiagų, būti ne mažesnės, nei nurodyta, storio ir atsparumo prasiskverbimui.

Pirštinių medžiaga	Pirštinių storis, mm	Prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas, min*
Butilo guma-butilas	0,50	> 480
Nitrilo guma/ Nitrilo lateksas	0,35	> 480
Fluoro anglies guma	n. m. 0,40	> 480
Polichloroprenas	n. m. 0,50	> 480
Natūrali guma/ Natūralus lateksas	0,50	> 480
Polivinilo chloridas	0,50	> 480

* - prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas yra laikas, per kurį su pirštine sąlyti turintis produktas per ją pilnai prasiskverbs. Kuo prasiskverbimo laikas yra trumpesnis, tuo pirštinių medžiaga yra produktui mažiau atspari.

Odos apsauginiai kremai nuo produkto pakankamai neapsaugo.

Atkreipiame dėmesį, kad čia nurodytas prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas buvo nustatytas 22 °C temperatūroje naudojant gryną amonio nitratą. Naudojant aukštesnės temperatūros produktą arba įprastoje temperatūroje naudojant produkto mišinį su kitomis medžiagomis arba tirpalus, pirštinių medžiagos atsparumas gali būti ženkliai mažesnis, todėl tokiais atvejais turi būti trumpinamas leidžiamas pirštinių naudojimo laikas. Rekomenduojame pradėjus naudoti naujo tipo ar kito gamintojo pirštines pradžioje įsitikinti, kad jos yra pakankamai chemiškai ir mechaniškai atsparios dirbti esamomis darbo sąlygomis. Kilus klausimų dėl atitinkamų pirštinių tinkamumo prašome kreiptis į pirštinių gamintojus/tiekėjus.

Pirštinių viduje negali būti pudros, kuri gali sukelti rankų odos alergiją.

Prieš užsimaunant pirštines visada patikrinti, kad jose nebūtų įplyšimų, įtrūkimų ar kitų defektų. Baigus darbą, pirštines, prieš jas nusimaunant, turi būti gerai išvalomos ir nuplaunamos. Po darbo turi būti skiriamas pakankamas dėmesys rankų odos priežiūrai.

Kita apsauga: atliekant produkto išfasavimo, produkto panaudojimo pagal paskirtį darbus dėvėti visą kūną dengiančius darbo drabužius pagal LST EN ISO 13688, mūvėti darbinius batus pagal LST EN ISO 20345.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

8.2.2.3. Kvėpavimo organų apsauga: jeigu produktas dulka, dėvėti respiratorių pagal LST EN 149. Tą patį respiratorių naudoti ne ilgiau, nei leidžiama pagal jo naudojimo trukmę. Esant dideliame dulkiškumui, naudoti puskaukę arba kaukę su filtru A2B2E2K2P3, kurie atitinka reikalavimus pagal LST EN 405.

8.2.2.4. Apsauga nuo terminių pavojų: netaikoma.

Asmens higienos priemonės: Naudojant produktą draudžiama valgyti, gerti ir rūkyti. Griežtai saugoti, kad produktas nepatektų ant odos, į akis ar ant drabužių. Laikyti atskirai nuo maisto, gėrimų ir gyvūnų pašaro. Plauti rankas kiekvieną kartą, baigus darbą su produktu, bei darbo dienos pabaigoje. Baigus darbą nusiprausti duše. Produktu užterštus drabužius nedelsiant nusivilkti. Neįkvėpti dulkių, garų ar aerozolių.

8.2.3. Poveikio aplinkai kontrolė: Amonio salietros nuoplovos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymo, kitose šalyse - laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų.

9 SKIRSNIS. Fizinės ir cheminės savybės.**9.1 Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes.**

a) Išvaizda: baltos arba rausvo, gelsvo atspalvio granulės esant 20 °C temperatūrai ir 1013 hPa slėgiui. Pagrindimas: Amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje rezultatas apibendrintas remiantis trijų žinybų duomenimis: The CRC Handbook of Chemistry and Physics (80th ed.), The Merck Index (12th ed.), Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials (9th. ed.).

Granulometrinė sudėtis: granuliu nuo 1 mm iki 4 mm kiekis ne mažesnis kaip 97 %;

granulių nuo 2 mm iki 4 mm kiekis ne mažesnis kaip 88 %;

granulių, mažesnių kaip 1 mm, kiekis ne didesnis kaip 1,5 %;

granulių, didesnių kaip 6 mm kiekis ne didesnis kaip 0,0 %.

b) Kvapas: bekvapis.

c) Kvapo atsiradimo slenkstis: nėra.

d) pH: ne mažiau 5,0 (10 % amonio nitrato vandeninis tirpalas).

e) Lydimosi/užšalimo temperatūra: 169,6 °C esant 1013 hPa slėgiui. Pagrindimas: Amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje rezultatas nustatytas apibendrinus keliuose žinynuose pateiktą informaciją: The Merck Index (12th ed.), The CRC Handbook of Chemistry and Physics (80th ed.), Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials (9th. ed.). Amonio nitratas pradeda skilti 210 °C temperatūroje.

f) Pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas: remiantis REACH reglamento VII priedo 2-u stulpeliu nenustatyta, pasitelkus paaiškinimą: nereikia nustatyti, nes medžiaga skyla nepasiekusi virimo temperatūros.

g) Plūpsnio temperatūra: remiantis REACH reglamento VII priedo 2-u stulpeliu nenustatyta, pasitelkus paaiškinimą: nereikia nustatyti, nes amonio nitratas yra neorganinė kietos agregatinės būsenos medžiaga.

h) Garavimo greitis: kietoms neorganinėms medžiagoms nenustatomas.

i) Degumas (kietų medžiagų, dujų): nedegus. Pagrindimas. Amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje padaryta išvada, kad remiantis amonio nitrato molekuline struktūra ir patirtimi naudojant šią medžiagą, amonio nitratas nėra degus kai kontaktuoja su uždegimo šaltiniu, vandeniu ar oru.

j) Viršutinė (apatinė) degumo riba ar sprogstamumo ribinės vertės: amonio nitrato trašos, kurioms pagal ADR taikoma JT Nr. 2067, neturi sprogstamųjų savybių.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

k) Garų slėgis: Pagal REACH reglamento XI priedo 1-ą skyrių netaikoma remiantis moksliniu pagrindu. Pagrindimas. Remiantis tuo, kad amonio nitratas yra kietas medžiaga, kurios lydymosi temperatūra yra aukšta (169,6 °C) ir ji 210 °C temperatūroje skyla, amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje padaryta išvada, kad kambario temperatūroje amonio nitrato garų slėgis yra labai žemas ir nenustatomas.

i) Garų tankis: kietoms neorganinėms medžiagoms nenustatomas.

m) Piltinis tankis: ne mažesnis kaip 900 kg/m³, nustatomas pagal LST EN 1236.

n) Tirpumas: gerai tirpsta vandenyje. Tirpumas: 1198 g/l vandens esant 0 °C temperatūrai; 1497 g/l vandens esant 10 °C temperatūrai; 1872 g/l vandens esant 20 °C temperatūrai. Tirpinant amonio salietrą, tirpalo temperatūra ženkliai krenta, todėl norint pagreitinti amonio salietros ištirpinimą, tirpalas turi būti pašildomas.

o) Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/vanduo: remiantis REACH reglamento VII priedo 2-u stulpeliu nenustatyta, pasitelkus paaiškinimą: nereikia nustatyti, nes amonio nitratas yra neorganinė medžiaga.

p) Savaiminio užsidegimo temperatūra: Amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje teigiama, kad remiantis amonio nitrato struktūra, informacija apie transportavimą, manoma, kad amonio nitratas nėra savaime šylanti medžiaga. Pagrindimas: Amonio nitrato nėra grupių, kurios reaguotų su ore esančiu deguonimi. Taip pat remiamasi tuo, kad medžiagoms temperatūroje, kuri yra žemesnė, nei jų lydymosi temperatūra, paprastai nėra būdingas savaiminis šilimas, po kurio sektų savaiminis užsiliepsnojimas. Amonio salietra yra plačiai naudojama, tačiau nėra duomenų, kad jai būtų būdingas savaiminis užsiliepsnojimas. Medžiaga nėra klasifikuojama kaip savaime šylanti pagal ADR. Remiantis REACH reglamento XI priedo 1-u skyriumi tyrimai praleisti, pasitelkus mokslinį pagrindimą.

q) Skilimo temperatūra: > 210 °C.

r) Klampa: Remiantis REACH reglamento XI priedo 2-u skyriumi tyrimai praleisti, nes atlikti tyrimai yra techniškai neįmanoma. Amonio nitratas yra kietos agregatinės būsenos, o tyrimas turi būti atliekamas su skysčiu.

s) Sprogstamosios (sprogiosios) savybės: amonio nitrato trąšos, kurioms pagal ADR taikoma JT Nr. 2067, neturi sprogstamųjų savybių. Amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje teigiama: patirtis rodo, kad tam, kad amonio nitratas pradėtų kelti pavojų dėl sprogo, turi būti šie faktoriai: medžiagos sandėliavimas dideliais kiekiais, užteršimas bet kokia medžiaga (tame tarpe metalais, rūgštimis, organinėmis medžiagomis) ir/arba kaitinimas (taip pat ir veikiant ugnimi). Amonio salietros trąšos yra specialiai pagamintos didelio tankio priliaus formos ir didelio grynumo tam, kad būtų minimizuojamas sprogo pavojus.

t) Oksidacinės savybės: pasižymi oksidacinėmis savybėmis. Pagrindimas. Amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje rezultatas išvestas remiantis ADR. Transportuojant amonio salietrą (JT Nr. 2067) ji yra laikoma oksiduojančia medžiaga. JT 2067 transporto klasifikacija: 5.1 pavojingumo klasė, III pakuotės grupė. Amonio nitrato oksidacinės savybės priklauso nuo produkto granulimetrinės sudėties. Kuo produkto prilius yra smulkesnis, tuo jam yra būdingos didesnės oksidacinės savybės.

9.2 Kita informacija.

Nėra.

10 SKIRSNIS. Stabilumas ir reakingumas.

10.1 Reakingumas.

Stabilus esant rekomenduojamoms saugojimo ir naudojimo sąlygoms (žr. 7 skyrių, naudojimas ir sandėliavimas).

10.2 Cheminis stabilumas.

Stabilus esant rekomenduojamoms saugojimo ir naudojimo sąlygoms (žr. 7 skirsnį naudojimas ir

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

sandėliavimas).

10.3 Pavojingų reakcijų galimybė.

Produktas gali sprogti, jeigu jis yra užteršiamas arba sumaišomas su šiomis medžiagomis: šarminiais metalais, aliuminiu (milteliais), amoniaku, degiosiomis medžiagomis, kaliu, organinėmis medžiagomis, reduktoriais, vandeniui, alkilesteriais, aliuminio chloridu, stibiu (milteliais), stibio trisulfatu, bario nitratu, kalcio chloridu, karbidais, chloratais, chloriniais, ciano guanidinu, dinitrotoluenu, geležies (III) chloridu, formamidu, karbamidu, medienos miltais, kalio permanganatu, anglimi, hidrokarbonatais, vario-geležies (II) sulfidu, vario oksidu, metalų milteliais, mineraline alyva, natrio hipochloritu, natrio nitratu, natrio perchloratu, alyvomis, rūdimis, siera, trinitroanizolu, trinitrotoluenu, vaškais, cukrumi.

Produktas gali sprogti, jeigu jis yra užteršiamas arba sumaišomas su šiais cheminių medžiagų mišiniais: 1) aliuminio milteliai + kalcio nitratas + formamidai; 2) amonio druskos + rūgštys; 3) acto rūgšties anhidridas + azoto rūgštis; 4) kalis + amonio sulfatas; 5) metalo oksidai + anglis; 6) superfosfatas + organinės medžiagos + šiluma.

Sprogimo pavojų gali sukelti produkto kaitinimas. Kaitinamas produktas skyla.

Produktas gali pavojingai reaguoti sąlytyje su amonio dichromatu, acto rūgštimi (jeigu papildomai šildoma), kalio dichromatu, metalo nitritais, natrio chloridais, fosforu (net esant labai mažam jo kiekiui).

10.4 Vengtinios sąlygos.

Kaitinant virš 210 °C skyla, išsiskiria azoto oksidai ir deguonis. Uždarame inde skaidymasis gali pereiti į sprogimą. Skilimo produktai: esant sąlyčiui su šarminėmis medžiagomis (pvz.: kalkės) išskiria amoniakas.

10.5 Nesuderinamos medžiagos.

Degios medžiagos, oksidatoriai, reduktoriai, stiprios rūgštys ir šarmai, siera, chloratai, chloridai, chromatai, nitratai, permanganatai, metalų milteliai (ypač cinko), medžiagos, kurių sudėtyje yra vario, nikelio, kobalto, cinko ir jų lydinių, trąšos, kurių sudėtyje yra sieros, karbamido, NPK, NP ir NK trąšos. Taip pat visos medžiagos, kurios išvardintos šio SDL punkte 10.3.

10.6 Pavojingi skilimo produktai.

Esant normalioms laikymo ir naudojimo sąlygomis, pavojingų skilimo produktų nėra. Gaisro atveju pavojingi skilimo produktai yra azoto oksidai (NO_x).

11 SKIRSNIS. Toksikologinė informacija.

11.1. Informacija apie toksiinį (medžiagos) poveikį.

Ūmus toksiškumas: Remiantis turimais duomenimis, produktas neatitinka šio pavojingumo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Praktinė patirtis/pasireiškimas žmonėms: Neturima tinkamų duomenų.

Poveikis gyvūnams:

	Poveikio dozė/koncentracija	Rūšis	Metodas	Simptomai/uždelstas poveikis	Pastabos
Ūmus toksiškumas	LD50: 2950	Žiurkių	OECD 401	Neigiamas poveikis	Tiesioginis ATE verčių

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

prarijus	mg/kg bw	patelės/ patinėliai		nenustatytas	išvedimas dėl patikimų duomenų
Ūmus toksiškumas susilietus su oda	LD50: > 5000 mg/kg bw	Žiurkių patelės/ patinėliai	OECD 402	Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas dėl patikimų duomenų
Ūmus toksiškumas įkvėpus (garai)	LC50: > 88,8 mg/l	Žiurkės		Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas dėl patikimų duomenų

Kita informacija: Neturima duomenų.

Įvertinimas/klasifikavimas: Remiantis turimais duomenimis produktas ūmiu toksiškumu nepasižymi. Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Odos ėsdinimas ir (arba) dirginimas: nedirginantis odos. Remiantis turimais duomenimis, neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Pagrindimas. Tyrimai, atlikti su triušiais (OECD 404 analizės metodas) parodė, kad po 72 h poveikio nebuvo nustatyta odos dirginimo požymių (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas: dirgina akis. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 klasifikuojamas kaip akių dirginimas kat. 2. Pagrindimas. Tyrimai atlikti su triušiais (OECD 405 analizės metodas) parodė, kad amonio nitratas dirgina akis (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Įkvėpavimo takų arba odos jautrinimas: nepasižymi jautrinančiu poveikiu. Neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Pagrindimas. Tyrimų, atliktų su amonio nitratu, neturima. Tyrimai, atlikti su panašios struktūros medžiaga - azoto rūgšties amonio kalcio druska (kalcio nitrato dviguba druska) (OECD 429 analizės metodas) parodė, kad šiai medžiagai nėra būdingas jautrinantis poveikis. Remiantis šiuo rezultatu amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje išvesta, kad ir amonio nitratas nepasižymi jautrinančiu poveikiu.

Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms: nepasižymi mutageniniu poveikiu, neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (remtasi OECD 471, 473 tyrimais, atliktais su amonio nitratu ir struktūriškai panašia amonio kalcio druska ir OECD 476 tyrimu, atliktu su kalio nitratu) (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Kancerogeniškumas: nekancerogeninis, neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (tyrimai atlikti OECD 453 metodu su nitratais) (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Toksiškumas reprodukcijai: nebūdingas, neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (tyrimai atlikti EBPO 422 metodu su struktūriškai panašia medžiaga - kalio nitratu. Nustatytas rezultatas prarijus 28 dienų bėgyje NOAEL ≥ 1500 mg / kg kūno svorio per parą (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (vienkartinis poveikis): neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (kartotinis poveikis): neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008

Aspiracijos pavojus: nėra.

12 SKIRSNIS. Ekologinė informacija.

12.1 Toksiškumas.

Žuvis (trumpalaikis): 48 valandų poveikyje LC50: 447 mg / l.

Žuvis (ilgalaikis): nėra duomenų.

Daphnia magna (trumpalaikis): 48 valandų poveikyje EC50: 490 mg/l atlikta su struktūriškai

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

panašia medžiaga - kalio nitratu).

Daphnia magna (ilgalaikis): nėra duomenų.

Dumbliai: 10 dienų poveikyje EC50:> 1700 mg/l (jūros vandens, atlikta su struktūriškai panašia medžiaga - kalio nitratu).

Mikrobų veiklos slopinimas: 3 valandų poveikyje EC50:> 1000 mg/l, bandymo NOEC: 180 mg / l (OECD 209, atlikta su struktūriškai panašia medžiaga - natrio nitratu).

12.2 Patvarumas ir skaidomumas.

Biologinis skaidymas: standartinis bandymas netaikomas, nes medžiaga yra neorganinė. Be to, amonis yra skaidomas anaerobiniu būdu: viena grupė bakterijų oksiduoja amonį į nitritus, o kita grupė oksiduoja nitritus į nitratus. Vidutinis nuotekų augalų biologinis rodiklis esant 20 ° C yra 52 g N / kg ištirpusios druskos / per parą. Nitratų skilimas yra greičiausias anaerobinėmis sąlygomis. Nitratui anaerobiškai transformuojantis į N₂, N₂O ir NH₃, biologinis nuotekų augalų rodiklis esant 20 ° C yra 70 g N / kg ištirpusios druskos / per parą.

Hidrolizė: kadangi amonio nitratas neturi besihidrolizuojančių grupių, jis pilnai disocijuoja į jonus.

12.3 Bioakumuliacijos potencialas.

Oktanolio / vandens pasiskirstymo koeficientas (Kow): netaikytina, nes medžiaga yra neorganinė, tačiau laikoma nedidele (remiantis dideliu tirpumu vandenyje).

Biokoncentracijos koeficientas (angl. BCF): bioakumuliacijos potencialas žemas (remiantis medžiagos savybėmis).

12.4 Judrumas dirvožemyje.

Adsorbcijos koeficientas: žemas adsorbcijos potencialas (remiantis medžiagos savybėmis).

12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai.

Amonio salietra yra neorganinė medžiaga, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 priedą Nr. XIII jai PBT ar vPvB kriterijų vertinimas neatliekamas.

12.6 Kitas nepageidaujamas poveikis.

Nėra.

13 SKIRSNIS. Atliekų tvarkymas.

13.1 Atliekų tvarkymo metodai.

13.1.1. Produkto/pakuotės šalinimas.

Amonio salietros atliekos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip pavojingos atliekos priskiriant kodus **HP 2** „Oksiduojančiosios“ pavojingumo frazės kodas H 272 „Gali padidinti gaisrą, oksidatorius“, **HP 4** „Dirginančios – dirgina odą ir pažeidžia akis“ ir **HP 15** „Atliekos, kuriose gali pasireikšti kuri nors prieš tai nurodyta pavojinga savybė, kuria pirminės atliekos tiesiogiai nepasižymėjo“ pavojingumo frazė EUH044 „Gali sprogti, jei kaitinama sandariai uždaryta“. Amonio salietros atliekos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymo, kitose šalyse – laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų. Neužterštos amonio salietros atliekos gali būti naudojamos kaip biri arba skysta trąša (jas ištirpinus vandenyje), arba turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Galutinį produkto atliekų kodą priskiria atliekų tvarkytojas/turėtojas.

Išorinių polipropileno pakuočių atliekos, kurios nėra užterštos amonio salietra ar kitomis medžiagomis, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip nepavojingos

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

atliekos.

Amonio salietros vidinių polietileno pakuočių atliekos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip pavojingos atliekos. Šioms atliekoms priskiriami kodai priklauso nuo pakuočių atliekų sudėtyje likusio nepašalinto amonio salietros kiekio. Vidinių polietileno pakuočių atliekoms, kurių sudėtyje yra iki 20 % amonio salietros, priskiriami kodai **HP 2** „Oksiduojančiosios“ pavojingumo frazės kodas H 272 „Gali padidinti gaisrą, oksidatorius“ ir **HP 15** „Atliekos, kuriose gali pasireikšti kuri nors prieš tai nurodyta pavojinga savybė, kuria pirminės atliekos tiesiogiai nepasižymėjo“ pavojingumo frazė EUH044 „Gali sprogti, jei kaitinama sandariai uždaryta“. Amonio salietros pakuočių atliekos turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Šios atliekos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo, galiojančių atliekų tvarkymo taisyklių, kitose šalyse - laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų. Galutinį produkto pakuočių atliekų kodą priskiria atliekų tvarkytojas/turėtojas.

Kol pakuotės nėra pilnai ištuštintos, tol nuo jų neleidžiama nuvalyti amonio salietros ženklavimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

13.1.2. Su atliekų šalinimu susijusi informacija.

Produkto atliekų fizikinės ir cheminės savybės nurodytos 9.1 skyriuje.

13.1.3. Su nuotėkų šalinimu susijusi informacija.

Turi būti saugoma, kad amonio salietros atliekos nepatektų į nutekamuosius vandenis. Rekomenduojama neskatinėti produkto šalinimo su nuotėkomis.

13.1.4. Kitos rekomendacijos dėl šalinimo.

Iš maišų švelniai purtant turi būti pašalinti visi trašų likučiai.

14 SKIRSNIS. Informacija apie gabenimą.

14.1 JT numeris:

JT 2067.

14.2 JT teisingas krovinio pavadinimas:

Amonio nitrato trašos, A1 tipo.

14.3 Gabenimo pavojingumo klasė (-s):

5.1

14.4 Pakavimo grupė:

III

14.5 Pavojus aplinkai:

nėra.

14.6 Specialios atsargumo priemonės naudotojams:

nėra.

14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą:

Produkto pavojaus klasė pagal Tarptautinį kietųjų buriųjų krovinių vežimo jūrų laivais kodeksą (IMSBC kodeksas) yra Amonio nitrato trašos JT 2067 (angl. Ammonium nitrate based fertilizer UN 2067).

15 SKIRSNIS. Informacija apie reglamentavimą.

15.1 Su konkrečia chemine medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

ES teisės aktai:

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 Dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB. (2006 gruodžio 18 d.) (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 396, 2006 m. gruodžio 30 d.) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais;
- Komisijos reglamentas Nr. (ES) 2015/830 kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 132, 2015 m. gegužės 29 d.);
- Komisijos reglamentas (EB) Nr. 552/2009, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedą“ (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje Nr. L164, 2009 m. birželio 22 d.);
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantį direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006. (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 353 2008 m. gruodžio 31 d.) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais;
- Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1357/2014 kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurios direktyvas III priedas. (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje Nr. L365, 2014 m. gruodžio 19 d.);
- Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, iš dalies keičianti ir vėliau panaikinti Tarybos direktyvą 96/82/EB) (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje Nr. L197, 2012 m. liepos 27 d.);
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 98/2013 dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje Nr. L39, 2013 m. vasario 9 d.);
- Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR);
- Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID);
- Tarptautinis jūra gabenamų pavojingų krovinių kodeksas (IMDG);
- Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL 73/78);
- Tarptautinis laivų, vežančių nesupakuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodeksas (IBC kodeksas);

Nacionaliniai teisės aktai (Lietuva):

- Galiojantis “Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas”;
- Galiojantis “Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas”;
- Higienos norma HN 23 “Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai”;
- Higienos norma HN 36 “Draudžiamos ir ribojamos medžiagos”;
- Galiojantys “Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai” ir “Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų poveikio darbe nuostatai”;
- Galiojanti “Saugos duomenų lapo reikalavimų ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka”;

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

- Galiojančios „Lietuvos Respublikos parduodamų daiktų (prekių) ženklavimo ir kainų nurodymo taisyklės“.
- Galiojančios „Atliekų tvarkymo taisyklės“;
- LR Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimas Nr. 966 „Dėl pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (Valstybės žinios, 2004, Nr. 130-4649; 2005, Nr. 131-4731; 2008, Nr. 109-4159; 2009, Nr. 90-3855; 2010, Nr. 59-2894; 2012, Nr. 61-3078) su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais.
- LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymas Nr. 97/406 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 65-2396, TAR identifikacinis kodas 1012230ISAK0097/406) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais.
- LR Žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 3D-825 „Dėl mineralinių trąšų ir augalų apsaugos produktų sandėlių ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 10:2013 patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 128-6540, TAR identifikacinis kodas 1132330ISAK003D-825) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais.
- LST EN 149 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Filtruojamosios puskaukės apsaugai nuo dalelių. Reikalavimai, bandymas, ženklavimas“;
- LST EN 166 „Asmeninė akių apsauga. Techniniai reikalavimai“;
- LST EN ISO 374-1 „Apsauginės pirštinės nuo pavojingų chemikalų ir mikroorganizmų. 1 dalis. Apsauginės pirštinės nuo pavojingų chemikalų ir mikroorganizmų. 1 dalis. Terminija ir apsaugos nuo cheminės rizikos charakteristikų reikalavimai (ISO 374-1:2016)“;
- LST EN 388 „Apsauginės pirštinės nuo mechaninių rizikos veiksnių“;
- LST EN 405:2002+A1:2009 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Filtravimo puskaukės su vožtuvais apsaugai nuo dujų arba dujų ir dalelių. Reikalavimai, bandymas, ženklavimas“.
- LST EN 469 „Apsauginė ugniagesių apranga. Apsauginės ugniagesių aprangos darbinių charakteristikų reikalavimai“.
- LST EN 1236 „Trąšos. Laisvai supiltų trąšų piltinio tankio nustatymas (modifikuotas ISO 3944:1992)“.
- LST EN ISO 13688 „Apsauginė apranga. Bendrieji reikalavimai (ISO 13688:2013)“.
- LST EN ISO 20345 „Asmeninės apsaugos priemonės. Saugi avalynė (ISO 20345:2011)“.

Papildoma informacija apie atitinkamas Bendrijos saugos, sveikatos ir aplinkos sričių nuostatas produktui:

Produktas yra pavojinga cheminė medžiaga, kuriai taikomas LR Vyriausybės 2004.08.17 nutarimas Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr. 130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais ir Direktyvos 2012/18/ES I priedo 2 dalį.

Apribojimai produktui dėl Reglamento (ES) Nr. 98/2013: Amonio nitratas yra nurodytas Reglamento (ES) Nr. 98/2013 II priede, todėl ekonominės veiklos vykdytojai, parduodantys, naudojantys, saugantys amonio salietrą privalo pagal Reglamento (ES) Nr. 98/2013 reikalavimus pranešti apie šios medžiagos įtartinus sandėrius, reikšmingus dingimo atvejus ir vagystes valstybės narėms, kurioje įvyko įtartinus sandėrius, dingimo atvejis ar vagystė, nacionaliniam ryšių palaikymo centrui.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

15.2 Cheminės saugos vertinimas

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006(REACH) 14 priedą šiai medžiagai buvo atliktas cheminės saugos vertinimas. Žiūrėti priedą.

16 SKIRSNIS. Kita informacija.

- **Peržiūra atlikta:** 2020.03.02
- **Versijos numeris:** 9.0
- **Peržiūros numeris:** 0
- **Pakeitimo data:** 2020.03.02

(i) Saugos duomenų lapo pakeitimai, palyginti su ankstesne saugos duomenų lapo versija:

Saugos duomenų lape, lyginant su ankstesne jo versija, buvo atlikti šie pakeitimai:

- 1.3 poskyris: Pakeistas gamintojo pašto kodas ir telefono numeris.
- 9.1. poskyris: Amonio nitrato santykinis tankis pakeistas produkto piltiniu tankiu;
- 15.1 poskyris: Nacionaliniai teisės aktai papildyti LST EN 1236.

(ii) Saugos duomenų lape naudojamų santrumpų ir akronimų paaiškinimai:

ATE – ūmaus toksiškumo įverčiai;
ADR – Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais;
C&L – Klasifikavimas ir ženklinimas;
CLP – Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentas; Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008;
CAS – Cheminių medžiagų santrumpų tarnyba;
CSR – Cheminės saugos ataskaita;
DNEL – Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė;
EB – Europos Bendrija;
EK – Europos Komisija;
ECHA – Europos cheminių medžiagų agentūra;
EC Nr. – EINECS ir ELINCS numeris,
EINECS – Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas;
ELINCS – Europos registruotųjų cheminių medžiagų sąrašas;
ES – Europos Sąjunga;
GHS – Visuotinai suderinta sistema;
Eye Irrit. 2 - Akių dirginimas 2 kategorija;
HN – Higienos norma;
IMDG – Tarptautinis pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksas;
IMSBC – Tarptautinis jūra vežamų burių krovinių kodeksas;
IUCLID – Tarptautinė bendros informacijos apie chemines medžiagas duomenų bazė;
IUPAC – Tarptautinė teorinės ir taikomosios chemijos sąjunga;
JT – Jungtinės Tautos;
Kow – oktanolio-vandens pasiskirstymo koeficientas;
LC50 – Mirtina koncentracija 50 % tirtos populiacijos;
LD50 – Mirtina dozė 50 % tirtos populiacijos (vidutinė mirtina dozė);

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

LR – Pagrindinis registruotojas;
LT – lietuviškas;
OJ – Oficialusis leidinys;
Oxid. Solid 3 - Oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kategorija;
PBT – Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška;
PEC – Prognozuojama koncentracija aplinkoje;
PNEC(s) – Prognozuojama (-os) poveikio nesukelianti (-čios) koncentracija (-os);
PPE – Individualios saugos priemonės;
REACH reglamentas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas, autorizacija ir apribojimai (EB) Nr. 1907/2006;
RID – Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės;
RV – Ribinė vertė darbo aplinkoje;
RVP – Rizikos valdymo priemonės;
SCBA – Autonominiai kvėpavimo aparatai;
SDL – Saugos duomenų lapas;
SIEF – Informacijos apie cheminę medžiagą apsikeitimo forumas;
STOT – Specifiškas toksiškumas konkrečiam organui;
(STOT) RE – Kartotinis poveikis;
(STOT) SE – Vienkartinis poveikis;
SVHC – Labai didelį susirūpinimą kelianti medžiaga;
(Q)SAR – (Kiekybinis) struktūros ir savybių ryšys;
vPvB – Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos.
Naudojimo sektorių (SU) paaiškinimas:
SU3 – Pramoninis naudojimas: naudojimas medžiagos kaip tokios arba mišiniuose.
SU8 – Birių, didelės apimties chemikalų (įskaitant naftos produktus) gamyba.
SU9 - Smulkių chemikalų gamyba.
SU10 - Mišinio paruošimas ir (arba) pakartotinas pakavimas (išskyrus lydymą).
SU21 - Privatūs namų ūkiai (= plati visuomenė= vartotojai).
SU22 - Visuomeninė sritis (administravimas, švietimas, pramogos, paslaugos, amatininkystė).
Produktų kategorijų (PC) paaiškinimas:
PC1 - Klėjai, hermetikai.
PC11 – Sprogmenys.
PC12 – Trašos.
PC19 – Tarpiniai junginiai.
PC37 – Vandens apdorojimo chemikalai.

(iii) Literatūros nuorodos ir duomenų šaltiniai:

- 1) Amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė, skelbiama Europos Cheminių medžiagų agentūros tinklalapyje (duomenys imti 2019-01-29);
- 2) ECHA „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“ (2011 metai) (angl. Guidance on Information Requirements and Chemical Safety Assessment. Part B: Hazard assessment).
- 3) ECHA „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Skyrius R.10.

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

(2011 metai) (angl. Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.10).

4) Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistos „Birių mineralinių trąšų sandėliavimo, tvarkymo ir transportavimo gairės“ (2007 metai) (angl. Guidance for the storage, handling and transportation of solid mineral fertilizers);

5) Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistos „Saugaus trąšų sandėliavimo ūkiuose gairės“ (2012 metai) (angl. Guidance for safe and secure storage of fertilizers on farms);

6) The CRC Handbook of Chemistry and Physics (80th ed.);

7) The Merck Index (12th ed.);

8) Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials (9th. ed.);

9) <http://gestis-en.itrust.de/nxt/gateway.dll?f=templates&fn=default.htm&vid=gestiseng:sdbeng> (duomenys imti 2019-01-29).

(iv) Pavojingumo ir atsargumo frazės:

H272- Gali padidinti gaisrą, oksidatorius,

H319 - Sukelia smarkų akių dirginimą;

H360 - Gali pakenkti vaisingumui arba negimusiam vaikui <nurodyti konkretų poveikį, jeigu žinomas> <nurodyti veikimo būdą, jeigu įtikinamai nustatyta, kad kiti veikimo būdai nepavojingi>.

H361 - Įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui <nurodyti konkretų poveikį, jeigu žinomas> <nurodyti veikimo būdą, jeigu įtikinamai nustatyta, kad kiti veikimo būdai nepavojingi>.

H362 - Gali pakenkti žindomam vaikui.

H372 - Kenkia organams <arba nurodyti visus veikiančius organus, jeigu žinoma>, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai nurodyti veikimo būdą, jeigu įtikinamai nustatyta, kad kiti veikimo būdai nepavojingi>.

H373 - Gali pakenkti organams <arba nurodyti visus veikiančius organus, jeigu žinomi>, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai <nurodyti veikimo būdą, jeigu įtikinamai nustatyta, kad kiti veikimo būdai nepavojingi>.

P210 - Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių/žiežirbų/atviros liepsnos/karštų paviršių. -Nerūkyti.

Laikyti atokiau nuo šilumos;

P220 Laikyti/sandėliuoti atokiau nuo

drabužių/reduktorių/rūgščių/šarmų/sieros/chloratų/chloridų/nitratų

/permanganatų / metalų pudros bei medžiagų, kurių sudėtyje yra metalų: vario, nikelio, kobalto, cinko ir jų lydinių/degių medžiagų;

P221 - Imtis visų atsargumo priemonių, kad nebūtų sumaišyta su degiomis medžiagomis, reduktoriais, rūgštimis, šarmais, siera, chloratais, chloridais, nitratais, permanganatais, metalų pudra bei medžiagomis, kurių sudėtyje yra metalų: vario, nikelio, kobalto, cinko ir jų lydinių;

P370+P378 - Gaisro atveju: Gesinimui naudoti vandenį;

P264 - Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas;

P280 - Mūvėti apsaugines pirštines/ dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones;

P305+P351+P338 - PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai tai galima padaryti. Toliau plauti akis“;

(v) Patarimai dėl mokymų:

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

Asmenys, gaminantys, tvarkantys, naudojantys, sandėliuojantys šį produktą, turi būti apmokyti dirbti su cheminėmis medžiagomis, higienos įgūdžių, dirbant su cheminėmis medžiagomis, produkto savybių, keliamų pavojų, kaip su juo dirbti, kokias asmenines apsaugos priemones turi naudoti, pirmosios pagalbos principų, informacijos apie avarijų likvidavimo procedūras. Su produktu dirbantys asmenys turi būti supažindinti su šiuo saugos duomenų lapu. Prieš pradėdami dirbti su produktu, asmenys turi būti instruktuojami.

PASTABA. Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibudinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus nauju duomenų apie cheminės medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, mišinių savybių.

Ši versija pakeičia visus ankstesnius dokumentus.

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

PRIEDAS

Amonio salietros poveikio scenarijai:

- 1 Poveikio scenarijus (1): Medžiagos gamyba, įskaitant tvarkymą, saugojimą ir kokybės kontrolę;
- 2 Poveikio scenarijus (2): Profesionalus naudojimas formuojant mišinius, naudojimas kaip tarpinį produktą ir galutinis pramoninis naudojimas;
- 3 Poveikio scenarijus (3): Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant;
- 4 Poveikio scenarijus (4): Galutinis trąšų ir degtukų/ fejerverkų vartojimas.

1 Poveikio scenarijus (1)	
Medžiagos gamyba, įskaitant tvarkymą, saugojimą ir kokybės kontrolę	
Panaudojimo deskriptoriai, nusakantys medžiagos panaudojimo ciklo etapą	SU8/9 PROC1/2/3/8a/8b/9/14/15 ERC1
Poveikio aplinkai scenarijus ir atitinkami ERC	1. Medžiagų gamyba (ERC1).
Į poveikio scenarijų įtraukti darbai ir juos atitinkantys PROC	1. Naudojimas uždaruose procesuose, kuriuose nėra poveikio žmonėms (PROC1); 2. Gamyba nepertraukiamuose uždaruose procesuose su atsitiktiniu retkarčiais pasitaikančiu poveikiu žmonėms (PROC2); 3. Naudojimas uždaruose sumaišymo procesuose (sintezė ar formavimas) (PROC3) 4. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/iškrovimo) iš/į laivus didelėje taroje su ne tam pritaikytais įrenginiais (PROC8a) 5. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/iškrovimo) iš/į laivus didelėje taroje su tam pritaikytais įrenginiais (PROC8b) 6. Medžiagos ar mišinio perkėlimas į mažą tarą (tam skirtose fasavimo linijose, įskaitant svėrimą) (PROC9) 7. Ruošinio ar produkto gamyba tabletuojant, granuliuojant, priliuojant (PROC14) 8. Naudojimas kaip reagentą laboratorijoje (PROC15)

2.1 Papildomas scenarijus (1), siekiant valdyti poveikį aplinkai

Išsiskyrimas į aplinką gamybos proceso metu
ERC1

Poveikio aplinkai įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

2.2 Papildomas scenarijus (2) medžiagos gamybos poveikio darbuotojui valdymui, įskaitant tvarkymą, saugojimą ir kokybės kontrolę

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

Kadangi visos darbo sąlygos (OCs) bei rizikos valdymo priemonės (RMMs) yra identiškos, šis papildomas scenarijus taikomas visoms proceso kategorijoms.

PROC1/2/3/8a/8b/9/14/15

Gaminio charakteristika

Gaminį apibūdinantys parametrai, pvz. medžiagos koncentracija mišinyje, fizinė būklė šiame mišinyje (kieta, skysta; jei kieta: dulketumo lygis), pakuotės dizainas, turintys įtakos poveikiui.	Kietas, mažai dulketas.
--	-------------------------

Naudojami kiekiai

Naudojami kiekiai darbo vietoje (darbo užduočiai ar per pamainą); pastaba: kartais ši informacija nėra reikalinga įvertinant poveikį darbuotojui.	Netaikoma.
---	------------

Naudojimo/poveikio dažnumas ir trukmė

Užduoties/veiklos trukmė (pvz. valandos per pamainą) ir poveikio dažnis (pvz., pavieniai atvejai arba daugkartiniai).	Daugiau nei 4 valandos per dieną.
---	-----------------------------------

Rizikos valdymo neįtakojami žmogiškieji veiksniai

Tam tikros sąlygos, pvz. kūno dalys gali būti neapsaugotos dėl tam tikro veiklos pobūdžio.	Netaikoma.
--	------------

Kitos darbo sąlygos, turinčios poveikį darbuotojams

Kitos darbo sąlygos: pvz., technologija ar proceso metodai, lemiantys pirminį medžiagos iš proceso išsiskyrimą į darbuotojų aplinką; patalpos tūris, ar darbas yra atliekamas atviroje / uždaroje aplinkoje, proceso sąlygos susijusios su temperatūra ir slėgiu.	Uždaros patalpos.
---	-------------------

Techninės sąlygos ir veiklos lygio priemonės (šaltiniai) išsiskyrimų prevencijai

Procesas suprojektuotas siekiant išvengti išsiskyrimo ir poveikio darbuotojams; tai visų pirma apima tam tikras sąlygas, kuriomis užtikrinamas griežtas apribojimas; apribojimų vykdymas turi būti tiksliai apibrėžtas (pvz. kiekybiškai nustatant likutinius nuostolius ir poveikį)	Netaikoma.
--	------------

Techninės sąlygos ir priemonės, skirtos kontroliuoti pasklidimą nuo šaltinio iki darbuotojo

Inžineriniai reguliavimai, pavyzdžiui, ištraukiamoji ventiliacija, bendroji ventiliacija; nurodyti priemonės veiksmingumą.	1. Atitinkami apribojimai. 2. Gero lygio bendroji ventiliacija.
--	--

Organizacinės priemonės išvengti/apriboti išmetimus, dispersiją ir poveikį

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

Specifinės organizacinės priemonės, arba pagalbinės priemonės, reikalingos konkrečių techninių priemonių veikimui (pvz., apmokymai ir priežiūra). Šios priemonės turi būti skelbiamos, pabrėžiant, kad sąlygos yra griežtai valdomos.

Netaikoma.

Sąlygos ir priemonės, susijusios su asmeninės apsaugos, higienos ir sveikatos vertinimu

Asmeninė apsauga, pvz. pirštinių dėvėjimas, veido apsauga, viso kūno odos apsauga, apsauginiai akiniai, respiratorius. Nurodyti priemonės veiksmingumą, nurodyti tinkamą medžiagą PPE (kur svarbu) ir patarti, kaip ilgai apsauginis inventorių gali būti naudojamas iki pakeitimo (jei svarbu).

1. Apsauginiai akiniai.

3. Poveikio informacija ir nuoroda į jos šaltinį

Informacija scenarijaus (1) papildymui

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

Informacija scenarijaus (2) papildymui

Cheminės medžiagos saugaus naudojimo apibrėžimas buvo atliktas kokybiniu būdu. Pagrindinis šios medžiagos toksinis efektas yra akių dirginimas, kuriam DNEL negali būti nustatytas, nes nėra žinomas kritinės dozės dydis. Kadangi minimalus žinomas sisteminis poveikis buvo nustatytas naudojant tokį didelį medžiagos kiekį, kokiu žmogus niekada nėra veikiamas (žr. DNEL), todėl kiekybinis poveikio įvertinimas nėra būtinas.

4. Rekomendacijos DU įvertinimui, veikiant ES sienų ribose

Jokios papildomos rizikos valdymo priemonės, be tų, kurios yra paminėtos aukščiau, užtikrinant saugų naudojimą darbuotojams nėra būtinos.

5. Papildomi geros praktikos patarimai po REACH CSA

Papildomos geros praktikos priemonės, kurias galima vykdyti atlikus REACH rizikos vertinimą gali būti:

- Atitinkami apribojimai;
- Neapsaugoto personalo skaičiaus mažinimas;
- Išmetimų proceso izoliavimas;
- Efektyvus teršalų ištraukimas, pašalinimas;
- Gero lygio bendroji ventiliacija;
- Rankinio darbo mažinimas;
- Kontakto su užterštais įrankiais ir objektais vengimas;
- Reguliarus įrangos ir darbo vietos valymas;
- Vadyba / priežiūra tikrinant, ar tinkamai ir teisingai naudojamos RMMs bei laikomasi OCs;
- Personalo geros praktikos mokymas;
- Gera asmeninė higiena.

1. Poveikio scenarijus (2)

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

Profesionalus naudojimas formuojant mišinius, naudojimas kaip tarpinį produktą ir galutinis pramoninis naudojimas.

Panaudojimo deskriptoriai, nusakantys panaudojimo ciklo etapą	SU3/10 PC1/11/12/19/37 PROC1/2/3/5/8a/8b/9/13/15 ERC2/6a
Poveikio aplinkai scenarijus ir atitinkami ERC	1. Mišinio formavimas (ERC2) 2. Pramoninis naudojimas gaminant kitas medžiagas (tarpinis naudojimo būdas) (ERC6a)
Į poveikio scenarijų įtraukti darbai ir juos atitinkantys PROC	1. Naudojimas uždaruose procesuose, kuriuose nėra poveikio žmonėms (PROC1) 2. Gamyba nepertraukiamuose uždaruose procesuose su atsitiktiniu kontroliuojamu poveikiu žmonėms (PROC2) 3. Naudojimas uždaruose sumaišymo procesuose (sintezė ar formavimas) (PROC3) 4. Sumaišymas ir preparatų formavimas (didelio skaičiaus etapų ir/arba žymus sąlytis) (PROC5). 5. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/iškrovimo) iš/ į laivus didelėje taroje su ne tam pritaikytais įrenginiais (PROC8a) 6. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/iškrovimo) iš/ į laivus didelėje taroje su tam pritaikytais įrenginiais (PROC8b). 7. Medžiagos ar mišinio perkėlimas į mažą tarą (tam skirtose fasavimo linijose, įskaitant svėrimą) (PROC9). 8. Medžiagos apdirbimas mirkimu ir užlijimu (PROC13). 9. Naudojimas kaip reagentas laboratorijoje (PROC15)

2.1 Papildomas scenarijus (1), siekiant valdyti poveikį aplinkai

Mišinio formavimas (ERC2) ir pramoninis naudojimas gaminant kitas medžiagas (tarpinis naudojimo būdas) (ERC6a)

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

2.2 Papildomas scenarijus (2) valdyti poveikį darbuotojui, pramoniniu būdu formuojant mišinį/gaminį, tarpiniam ir galutiniam naudojimui pramoninėje aplinkoje.

Kadangi visos darbo sąlygos (OCs) bei rizikos valdymo priemonės (RMMs) yra identiškos, šis papildomas scenarijus taikomas visoms proceso kategorijoms.

PROC1/2/3/8a/8b/9/13/15

Gaminio charakteristika

Gaminį apibūdinantys parametrai, pvz. medžiagos koncentracija mišinyje, fizinė būklė šiame mišinyje (kieta, skysta; jei kieta: dulkėtumo lygis), pakuotės dizainas, turintys įtakos poveikiui.	Kietas, mažai dulkėtas. Skystas.
--	-------------------------------------

Naudojami kiekiai

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

Naudojami kiekiai darbo vietoje (darbo užduočiai ar per pamainą); pastaba: kartais ši informacija nėra reikalinga įvertinant poveikį darbuotojui.	Netaikoma.
Naudojimo/poveikio dažnumas ir trukmė	
Užduoties/veiklos trukmė (pvz. valandos per pamainą) ir poveikio dažnis (pvz., pavieniai atvejai arba daugkartiniai).	Daugiau nei 4 valandos per dieną.
Rizikos valdymo neįtakojami žmogiškieji veiksniai	
Tam tikros sąlygos, pvz. kūno dalys gali būti neapsaugotos dėl tam tikro veiklos pobūdžio.	Netaikoma.
Kitos darbo sąlygos, turinčios poveikį darbuotojams	
Kitos darbo sąlygos: pvz., technologija ar proceso metodai, lemiantys pirminį medžiagos iš proceso išsiskyrimą į darbuotojų aplinką; patalpos tūris, ar darbas yra atliekamas atviroje / uždaroje aplinkoje, proceso sąlygos susijusios su temperatūra ir slėgiu.	Uždaros patalpos.
Techninės sąlygos ir veiklos lygio priemonės (šaltiniai) išsiskyrimų prevencijai	
Procesas suprojektuotas siekiant išvengti išsiskyrimo ir poveikio darbuotojams; tai visų pirma apima tam tikras sąlygas, kuriomis užtikrinamas griežtas apribojimas; apribojimų vykdymas turi būti tiksliai apibrėžtas (pvz. kiekybiškai nustatant likutinius nuostolius ir poveikį)	Netaikoma.
Techninės sąlygos ir priemonės, skirtos kontroliuoti pasklidimą nuo šaltinio iki darbuotojo	
Inžineriniai reguliavimai, pavyzdžiui, ištraukiamoji ventiliacija, bendroji ventiliacija; nurodyti priemonės veiksmingumą.	1. Atitinkami apribojimai. 2. Gera bendroji ventiliacija.
Organizacinės priemonės išvengti/apriboti išmetimus, pasklidimą ir poveikį	
Specifinės organizacinės priemonės, arba pagalbinės priemonės, reikalingos konkrečių techninių priemonių veikimui (pvz., apmokymai ir priežiūra). Šios priemonės turi būti skelbiamos, pabrėžiant, kad sąlygos yra griežtai valdomos.	Netaikoma.
Sąlygos ir priemonės, susijusios su asmeninės apsaugos, higienos ir sveikatos vertinimu	
Asmeninė apsauga, pvz. pirštinių dėvėjimas, veido apsauga, viso kūno odos apsauga, apsauginiai akiniai, respiratorius. Nurodyti	1. Apsauginiai akiniai.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

priemonės veiksmingumą, nurodyti tinkamą medžiagą PPE (kur svarbu) ir patarti, kaip ilgai apsauginis inventorių gali būti naudojamas iki pakeitimo (jei svarbu).

3. Poveikio informacija ir nuoroda į jos šaltinį

Informacija scenarijaus (1) papildymui

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

Informacija scenarijaus (2) papildymui

Cheminės medžiagos saugaus naudojimo apibrėžimas buvo atliktas kokybiniu būdu. Pagrindinis šios medžiagos toksinis efektas yra akių dirginimas, kuriam DNEL negali būti nustatytas, nes nėra žinomas kritinės dozės dydis. Kadangi minimalus žinomas sisteminis poveikis buvo nustatytas naudojant tokį didelį medžiagos kiekį, kokiu žmogus niekada nėra veikiamas (žr. DNEL), todėl kiekybinis poveikio įvertinimas nėra būtinas.

4. Rekomendacijos DU įvertinimui, veikiant ES sienų ribose

Jokios papildomos rizikos valdymo priemonės, be tų, kurios yra paminėtos aukščiau, nėra būtinos tam, kad būtų užtikrintas darbuotojų saugus naudojimas.

5. Papildomi geros praktikos patarimai po REACH CSA

Papildomos geros praktikos priemonės, kurias galima vykdyti atlikus REACH rizikos vertinimą gali būti: -

- Atitinkami apribojimai;
- Neapsaugoto personalo skaičiaus mažinimas;
- Išmetimų proceso izoliavimas;
- Efektyvus teršalų ištraukimas, pašalinimas;
- Gero lygio bendroji ventiliacija;
- Rankinio darbo mažinimas;
- Kontakto su užterštais įrankiais ir objektais vengimas;
- Reguliarus įrangos ir darbo vietos valymas;
- Vadyba / priežiūra tikrinant, ar tinkamai ir teisingai naudojamos RMMs bei laikomasi OCs;
- Personalo geros praktikos mokymas;
- Gera asmeninė higiena.

1 Poveikio scenarijus (3)

Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

Panaudojimo deskriptoriai, nusakantys panaudojimo ciklo etapą	SU22 PC12 PROC1/2/8a/8b/9//11/15/19 ERC8b/8e
Poveikio aplinkai scenarijus ir atitinkami ERC	1. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas uždaroje patalpose atvirose sistemose (ERC8b). 2. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose atvirose sistemose (ERC8e).
Į poveikio scenarijų įtraukti darbai ir juos atitinkantys PROC	1 Naudojimas uždaruose procesuose, kuriuose nėra poveikio žmonėms (PROC1) 2. Gamyba nepertraukiamuose uždaruose procesuose su atsitiktiniu kontroliuojamu poveikiu žmonėms (PROC2) 3. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/ iškrovimo) iš/į laivus didelėje taroje su ne tam pritaikytais įrenginiais (PROC8a) 4. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/ iškrovimo) iš/į laivus didelėje taroje su tam pritaikytais įrenginiais (PROC8b). 5. Medžiagos ar mišinio perkėlimas į mažą tarą (tam skirtose fasavimo linijose, įskaitant svėrimą) (PROC9). 6. Nepramoninis išbarstymas (PROC11) 7. Naudojimas kaip reagentas laboratorijoje (PROC15) 8. Rankinis maišymas apsaugai naudojant polipropileno pirštines (PROC19).

2.1 Papildomas scenarijus (1), siekiant valdyti poveikį aplinkai

Plataus spektro reaktyvių medžiagų atvirose sistemose panaudojimas uždaroje patalpose(ERC8b) bei atvirame ore (ERC8e).

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų tam, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

2.2 Papildomas scenarijus (2) valdyti poveikį darbuotojui, pramoniniu būdu formuojant mišinį/ gaminį, tarpiniam ir galutiniam naudojimui pramoninėje aplinkoje

Kadangi visos darbo sąlygos (OCs) bei rizikos valdymo priemonės (RMMs) yra identiškos, šis papildomas scenarijus taikomas visoms proceso kategorijoms.

PROC1/2/8a/8b/9//11/15/19

Gaminio charakteristika

Gaminį apibūdinantys parametrai, pvz. medžiagos koncentracija mišinyje, fizinė būklė šiame mišinyje (kieta, skysta; jei kieta: dulkėtumo lygis), pakuotės dizainas, turintys įtakos poveikiui.	Kietas, mažai dulkėtas. Skystas, >25 % koncentracijos
--	--

Naudojami kiekiai

Naudojami kiekiai darbo vietoje (darbo užduočiai ar per pamainą); pastaba: kartais ši	Netaikoma.
---	------------

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

informacija nėra reikalinga įvertinant poveikį darbuotojui.	
Naudojimo/poveikio dažnumas ir trukmė	
Užduoties/veiklos trukmė (pvz. valandos per pamainą) ir poveikio dažnis (pvz., pavieniai atvejai arba daugkartiniai).	Daugiau nei 4 valandos per dieną.
Rizikos valdymo neįtakojami žmogiškieji veiksniai	
Tam tikros sąlygos, pvz. kūno dalys gali būti neapsaugotos dėl tam tikro veiklos pobūdžio.	Netaikoma.
Kitos darbo sąlygos, turinčios poveikį darbuotojams	
Kitos darbo sąlygos: pvz., technologija ar proceso metodai, lemiantys pirminį medžiagos iš proceso išsiskyrimą į darbuotojų aplinką; patalpos tūris, ar darbas yra atliekamas atviroje / uždaroje aplinkoje, proceso sąlygos susijusios su temperatūra ir slėgiu.	Uždaros patalpos arba atviros vietos.
Techninės sąlygos ir veiklos lygio priemonės (šaltiniai) išsiskyrimų prevencijai	
Procesas suprojektuotas siekiant išvengti išsiskyrimo ir poveikio darbuotojams; tai visų pirma apima tam tikras sąlygas, kuriomis užtikrinamas griežtas apribojimas (pvz. kiekybiškai nustatant likutinius nuostolius ir poveikį)	Netaikoma.
Techninės sąlygos ir priemonės, siekiant valdyti pasklidimą nuo šaltinio iki darbuotojo	
Inžinerinės priemonės, pavyzdžiui, ištraukiamoji ventiliacija, bendroji ventiliacija; nurodyti priemonės veiksmingumą.	1. Atitinkami apribojimai. 2. Gero lygio bendroji ventiliacija. 3. Vengti taškymosi. Naudoti specialias talpas ir siurblius, kurie specialiai sukonstruoti taip, kad apsaugotų nuo produkto taškymosi, išsipylimo ar patekimo į aplinką.
Organizacinės priemonės siekiant išvengti/apriboti išmetimus, pasklidimą ir poveikį	
Specifinės organizacinės priemonės, arba pagalbinės priemonės, reikalingos konkrečių techninių priemonių veikimui (pvz., apmokymai ir priežiūra).	Netaikoma.
Sąlygos ir priemonės, susijusios su asmeninės apsaugos, higienos ir sveikatos vertinimu	
Asmeninė apsauga, pvz. pirštinių dėvėjimas, veido apsauga, viso kūno odos apsauga, apsauginiai akiniai, respiratorius. Nurodyti priemonės veiksmingumą, nurodyti tinkamą medžiagą PPE (kur svarbu) ir patarti, kaip ilgai apsauginis inventorių gali būti naudojamas iki pakeitimo (jei svarbu).	1. Apsauginiai akiniai.

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

3. Poveikio informacija ir nuoroda į jos šaltinį

Informacija scenarijaus (1) papildymui

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

Informacija scenarijaus (2) papildymui

Cheminės medžiagos saugaus naudojimo apibrėžimas buvo atliktas kokybiniu būdu. Pagrindinis šios medžiagos toksinis efektas yra akių dirginimas, kuriam DNEL negali būti nustatytas, nes nėra žinomas kritinės dozės dydis. Kadangi minimalus žinomas sisteminis poveikis buvo nustatytas naudojant tokį didelį medžiagos kiekį, koku žmogus niekada nėra veikiamas (žr. DNEL), todėl kiekybinis poveikio įvertinimas nėra būtinas.

4. Rekomendacijos DU įvertinimui, veikiant ES sienų ribose

Jokios papildomos rizikos valdymo priemonės, be tų, kurios yra paminėtos aukščiau, nėra būtinos, tam, kad būtų užtikrintas saugus naudojimas.

5. Papildomi geros praktikos patarimai po REACH CSA

Papildomos geros praktikos priemonės, kurias galima vykdyti atlikus REACH rizikos vertinimą gali būti:

- Atitinkami apribojimai;
- Neapsaugoto personalo skaičiaus mažinimas;
- Išmetimų proceso izoliavimas;
- Efektyvus teršalų ištraukimas, pašalinimas;
- Gero lygio bendroji ventiliacija;
- Rankinio darbo mažinimas;
- Kontakto su užterštais įrankiais ir objektais vengimas;
- Reguliarus įrangos ir darbo vietos valymas;
- Vadyba / priežiūra tikrinant, ar tinkamai ir teisingai naudojamos RMMs bei laikomasi OCs;
- Personalo geros praktikos mokymas;
- Gera asmeninė higiena.

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2020.03.02

Galutinis trąšų ir degtukų/ fejerverkų vartojimas

Panaudojimo deskriptoriai, nusakantys panaudojimo ciklo etapą	SU21 PC11/12 ERC8b/8e/10a
Poveikio aplinkai scenarijus ir atitinkami ERC	1. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas uždaroje patalpose atvirose sistemose (ERC8b). 2. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose nesandariose sistemose (ERC8e). 3. Platus nereaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose
Galutinių vartotojų scenarijų (2) ir atitinkamų PC kategorijų sąrašas	1. Sprogmenys (PC11) 2. Trąšos (PC12)

2.1 Papildomas scenarijus (1), siekiant valdyti poveikį aplinkai

Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas uždaroje patalpose atvirose sistemose (ERC8b); Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose nesandariose sistemose (ERC8e); Platus nereaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose.

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų tam, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

2.2 Papildomas scenarijus (2) galutiniam trąšų ir degtukų/ fejerverkų naudojimui

Kadangi visos darbo sąlygos (OCs) bei rizikos valdymo priemonės (RMMS) yra identiškos, šis papildomas scenarijus taikomas visoms proceso kategorijoms.

Vartotojui naudojant šį produktą kaip trąša galimas jo akis dirginantis poveikis (PC12). Naudojant šį produktą degtukų/fejerverkų (PC11) gamyboje/naudojime joks poveikis žmonėms nenumatomas.

Gaminio charakteristika

Gaminį apibūdinantys parametrai, pvz. medžiagos koncentracija mišinyje, fizinė būklė šiame mišinyje (kieta, skysta; jei kieta: dulkėtumo lygis), pakuotės dizainas, turintys įtakos poveikiui.	Kietas, mažai dulkėtas. Skystas Produktai, turintys šios medžiagos $\geq 10\%$ bei $< 10\%$.
--	---

Naudojami kiekiai

Kiekiai vienam naudojimo atvejui	Netaikoma.
----------------------------------	------------

Naudojimo/poveikio dažnumas ir trukmė

Poveikio trukmė naudojimo atvejui ir naudojimo atvejų dažnis. Pastaba: poveikio įvertinimas paprastai nurodo į išorinį poveikį, nevertinant naudojimo atvejų trukmės ir dažnumo (Žr. Vadovo sk. R.15)	Netaikoma.
---	------------

Rizikos valdymo neįtakojami žmogiškieji veiksniai

Tam tikromis sąlygomis, pvz. kūno dalys gali būti neapsaugotos, aplinkiniai gali būti neapsaugoti (suaugę, vaikai).	Netaikoma.
---	------------

Kitos darbo sąlygos, turinčios poveikį darbuotojams

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Amonio salietra

Peržiūra atlikta: 2020.03.02
 Versijos numeris: 9.0
 Peržiūros numeris: 0
 Pakeitimo data: 2020.03.02

Kitos darbo sąlygos: pvz., kambario tūris, oro pasikeitimo greitis, ar naudojama lauke, ar uždaroje patalpoje.	Uždaros patalpos arba atviros vietos.
Sąlygos ir priemonės, susijusios su informacija ir elgesio patarimais vartotojams	
Saugaus elgesio patarimai vartotojams poveikio kontrolei, pvz. techninė instrukcija, elgsenos patarimai.	Vengti taškymosi.
Sąlygos ir priemonės, susijusios su darbų sauga ir higiena	
Asmeninė apsauga, pvz. pirštinių dėvėjimas, veido apsauga, viso kūno odos apsauga, apsauginiai akiniai, respiratorius. Nurodyti priemonės veiksmingumą, nurodyti tinkamą medžiagą PPE (kur svarbu) ir patarti, kaip ilgai apsauginis inventorių gali būti naudojamas iki pakeitimo (jei svarbu).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kai amonio nitrato koncentracija daugiau kaip 10 %, naudoti apsauginius akinius. 2. Kai amonio nitrato koncentracija mažiau kaip 10 %, asmeninės apsaugos priemonės nereikalingos. 3. Vadovautis instrukcijomis ir žymėjimais, esančiais ant pakuotės.

3. Poveikio informacija ir nuoroda į jos šaltinį

Informacija scenarijaus (1) papildymui

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų tam, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

Informacija scenarijaus (2) papildymui

Cheminės medžiagos saugaus naudojimo apibrėžimas buvo atliktas kokybiniu būdu. Pagrindinis šios medžiagos toksinis efektas yra akių dirginimas, kuriam DNEL negali būti nustatytas, nes nėra žinomas kritinės dozės dydis. Kadangi minimalus žinomas sisteminis poveikis buvo nustatytas naudojant tokį didelį medžiagos kiekį, kokiu žmogus niekada nėra veikiamas (žr. DNEL), todėl kiekybinis poveikio įvertinimas nėra būtinas.

4. Rekomendacijos DU įvertinimui, veikiant ES sienų ribose

Jokios papildomos rizikos valdymo priemonės, be tų, kurios yra paminėtos aukščiau, nėra būtinos, tam, kad būtų užtikrintas cheminės medžiagos saugus naudojimas kaip trąša:
 jeigu amonio nitrato koncentracija ne mažiau kaip 10 %, naudoti apsauginius akinius;
 jeigu amonio nitrato koncentracija mažiau kaip 10 %, asmeninės apsaugos priemonės nereikalingos.

Saugos duomenų lapo pabaiga